

Advies FG inzake incidentele teruglevering responsdata

5.1.2.e

FG van het CBS

projectnummer Klik en typ projectnummer
 Klik en typ sector
 8 februari 2022

samenvatting Klik en typ de samenvatting
trefwoorden Klik en typ de trefwoorden

1. Inleiding

Het CBS moet conform de Wet op het CBS en de AVG zeer zorgvuldig omgaan met gegevens over natuurlijke personen en bedrijven. In de praktijk komt het voor dat bij het benaderen van respondenten wordt gevraagd om historische antwoorden om de respondent te ondersteunen in het formuleren van nieuwe antwoorden. Ook komt het voor dat het CBS vragen heeft over afwijkingen tussen achtereenvolgende (historische en actuele) antwoorden en daarbij informatie over de eerste verstrekt.

De FG heeft begrip voor zowel de insteek van klantvriendelijkheid (hulp bieden bij het antwoorden) als kwaliteit (afwijkende antwoorden signaleren), maar wil de risico's van het terugverstrekken van antwoorden benadrukken. Hierbij zij verwezen naar het advies van de FG d.d. 12 september 2018 'Advies FG inzake webwaarneming met vooringevulde vragenlijsten', omdat dit vergelijkbare problematiek betreft.

2. Aandachtspunten

Incidentele teruglevering van responsdata geschiedt voorzover bij de FG bekend via telefonisch contact, per brief en via e-mail. Er is geen vast format voor, behoudens de situatie waarin een volledige vragenlijst met antwoorden wordt geretourneerd. Enkele risico's die verbonden zijn aan deze teruglevering zijn:

- Degene die de gegevens opvraagt is niet gerechtigd tot inzage
- De ontvanger is niet de geadresseerde
- Er wordt (ook) informatie verstrekt over een andere respondent
- Er wordt meer informatie verstrekt dan nodig

In alle gevallen is het risico van een incident in de zin van de AVG (bij persoonsgegevens) of een incident door 'lekkage' van bedrijfsgegevens.

3. Advies FG

Het CBS moet zich bewust zijn van de risico's die het incidentele terugleveren van responsdata oplevert en deze risico's mitigeren. Daarbij is belangrijk dat medewerkers in voorkomende gevallen duidelijkheid hebben over wat zij wel en niet mogen doen.

Daarnaast moet het CBS de afweging maken of teruglevering nodig is. Daarbij dienen de volgende vragen beantwoord te worden:

1. Welk belang hecht het CBS aan klantvriendelijkheid (de 'hulp' die een respondent ontleent aan het ontvangen van oude antwoorden)?
2. Welk statistisch belang dient de correctie van individuele afwijkende responsdata? Is deze correctie significant voor de kwaliteit van het eindresultaat?

De FG adviseert, indien teruglevering wenselijk wordt bevonden, het volgende:

1. Maak een duidelijk expliciet beleid over (1) onder welke omstandigheden responsdata teruggeleverd mag worden, en (2) op welke manier dit mag gebeuren.
2. Het eerste ziet op de vaststelling of teruglevering wettelijk is toegestaan, of met voldoende zekerheid de identiteit van de verzoeker kan worden vastgesteld, en of omstandigheden als bedrijfsopvolging of –overname teruglevering in de weg staan.
3. Het tweede ziet op een zorgvuldige, veilige levering van de responsdata, waarbij de risico's van een kanaal (telefoon, e-mail, post etc.) worden meegewogen. Vermijd daarbij in beginsel 'open' teruglevering zoals met een schermfoto of voorlezen vanuit een database.

Afhankelijk van de aard van de terug te leveren gegevens kan voor punt 3 aansluiting worden gezocht bij de identificatie-eisen die worden gesteld bij het voldoen aan rechten van betrokkene zoals het inzage-recht conform hoofdstuk III van de AVG. Gezien het risico van datalekkage verdient het aanbeveling na te denken over toepassing van het 'four eyes principle' bij elke daadwerkelijke teruglevering.